

موضوع علم منطق

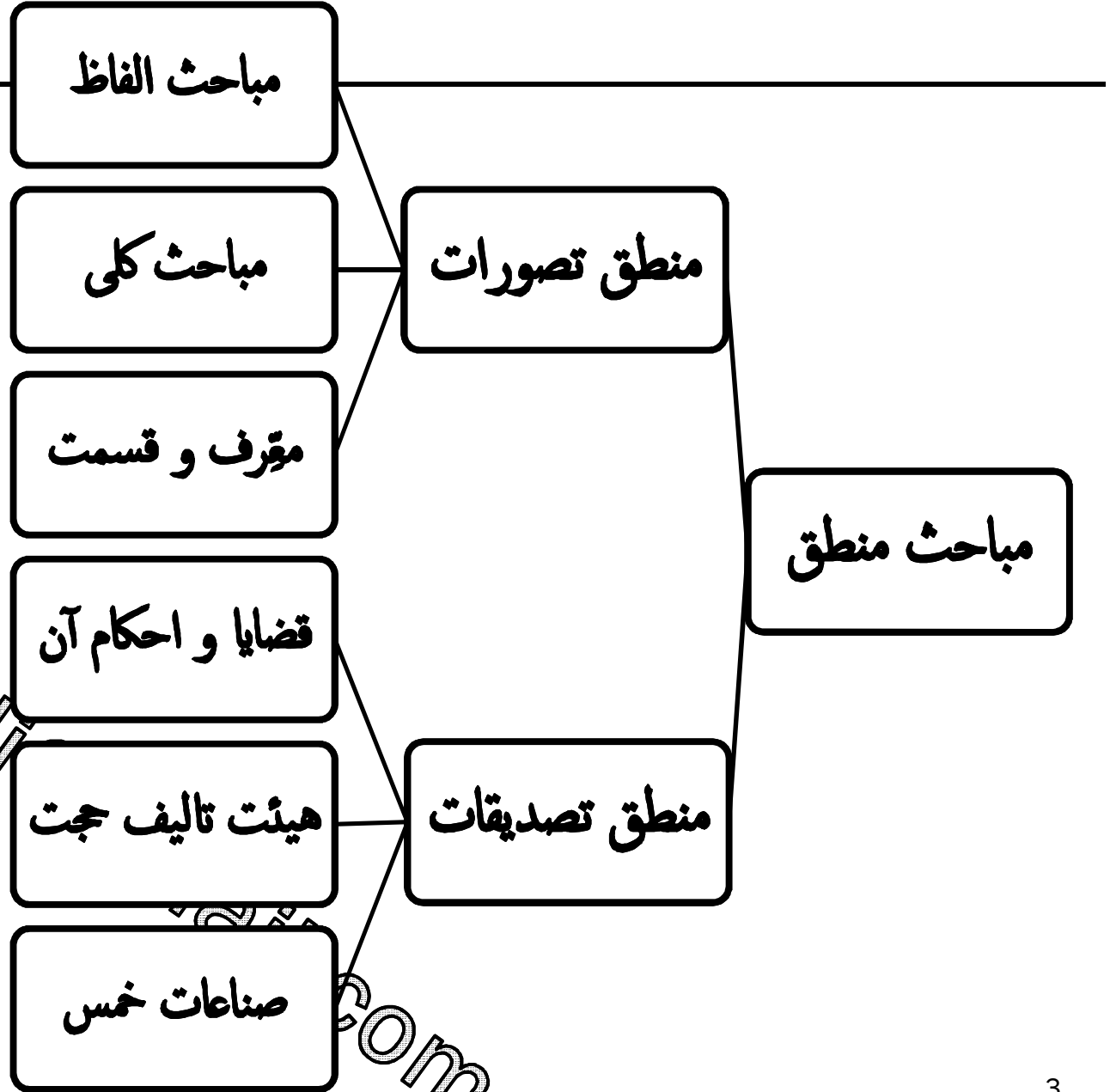
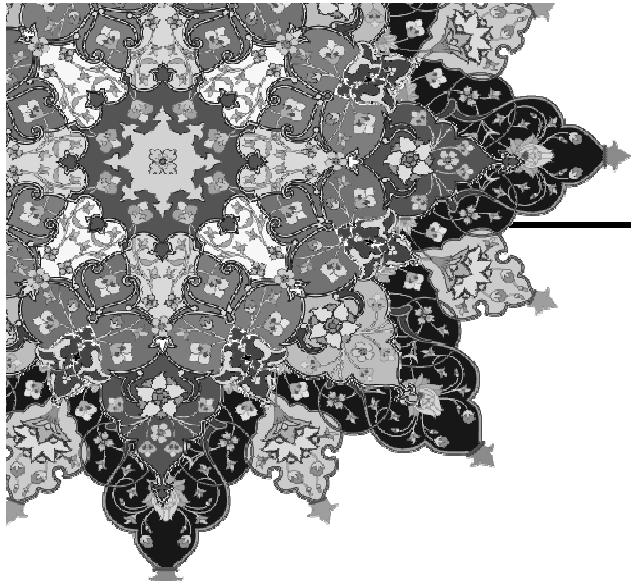
معرف و حجت

زیرا منطق از نحوه گردآوری معلومات برای رسیدن به مجهولات بحث می کند

*مجموعه معلومات تصویری (معرف) برای رسیدن به مجهولات تصویری

*مجموعه معلومات تصدیقی (حجت یا استدلال) برای رسیدن به مجهولات تصدیقی

بحث از حجت یا از ناحیه هیئت است یا ماده قضایا

011.moradi

com

غرض منطقی از مباحث الفاظ

غرض اصلی منطقی به معانی تعلق دارد اما برای رسیدن به

معانی بحث از الفاظ هم لازم است به خاطر:

1- تفاهم با مردم: زیرا تفاهم و نقل معانی به وسیله الفاظ صورت می گیرد و گاهی تفسیر در معانی الفاظ شکل می گیرد که باعث اختلال در تفاهم می گردد لذا لازم است منطقی مباحث عمومی الفاظ را که به زبان خاص اختصاص ندارد مطرح کند.

2- تنظیم تفکر: لفظ و معنا به خاطر ارتباط زیادی که بین آن هاست مانند یک چیز هستند و تفکر انسان خالی از تخیل و تصور الفاظ نیست و با مرتب شدن الفاظ در ذهن معانی هم بر طبق آن مرتب می شود چنانکه گویی با غیر صحبت می کنیم پس برای تنظیم افکار صحیح لازم است مباحث الفاظ مطرح شود. (این غرض اصلی است)

انواع وجود برای اشیاء

اعتباری

حقیقی

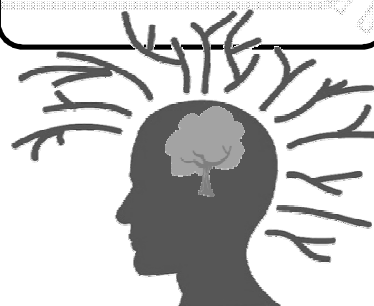
وجود کتبی

وجود لفظی

وجود ذهنی

وجود خارجی

درخت

انواع وجود برای اشیاء

وجود
خارجی

وجود ما و اشیاء اطراف ما از موجودات خارجی

وجود
ذهنی

علم ما به اشیاء خارجی و مفاهیم

وجود
لفظی

از آنجایی که انسان به طبع اجتماعی است پس ناچار به تفاهم با دیگران است و برای تفاهم نیازمند وضع الفاظ برای احضار معانی است. که این احضار به خاطر ارتباط لفظ با معناست که از علم به وضع و کثرت استعمال نشأت می گیرد و این ارتباط قوی سبب شده لفظ و معنا در ذهن مانند یک شیء باشند.

وجود
کتبی

الفاظ اختصاص به تفاهم با حاضرین دارد و برای تفاهم با غایبین و آیندگان نیازمند استفاده از نقوش خطی برای احضار الفاظی که بر معانی دلالت دارند هستیم. وجود خط به منزله وجود لفظ است و به تبع به منزله وجود معناست.

تعریف دلالت

دلالت آن است که چیزی (دال) حالتی داشته باشد که وقتی علم به وجود آن حاصل می شود ذهن ما به شی دیگری (مدلول) منتقل می شود

انواع ملازمه

```
graph TD; A[انواع ملازمه] --> B[وضعی]; A --> C[طبعی]; A --> D[ذاتی];
```

وضعی

طبعی

ذاتی

انتقال ذهن از چیزی به چیز دیگر به خاطر وجود علاقه ذهنی بین آن دو چیز است.
منشا این علاقه ذهنی علم به ملازمه بین دو چیز در خارج است.

انقسام دلالت

دلالت
عقلی

دلالت
طبیعی

دلالت
وضعی

در جایی که بین دال و مدلول در خارج ملازمه ذاتی برقرار باشد

در جایی که بین دو شیء ملازمه طبیعی برقرار است یعنی طبع انسان آن را اقتضا می کند (که هم تخلف پذیر است و هم در هر فردی متفاوت)

در جایی که منشا ملازمه وضع و قرارداد باشد

041.moradi@gmail.com

انقسام دلالت وضعی

لفظی

غیر لفظی

اگر شیء دال وضع شده، لفظ باشد. به گونه ای که از علم به صدور آن از متکلم، علم به معنای قصد شده حاصل شود

اگر شیء دال وضع شده، غیر لفظ باشد.

انواع دلالت لفظی

مطابقی

تضمنی

التزامی

لفظ بر تمام معنایی که برای آن وضع شده دلالت کند و مطابق با آن باشد. اصل در الفاظ این است که به صورت دلالت مطابقی بر معانیشان دلالت کنند زیرا مستقیماً برای این معانی وضع شده اند.

لفظ بر جزء معنایی که برای آن وضع شده دلالت کند. بطوریکه آن جزء در ضمن معنا باشد. و این دلالت فرع بر دلالت مطابقی است زیرا ابتدا دلالت بر کل است سپس بر جزء

لفظ بر غیر معنایی که برای آن وضع شده دلالت کند به طوریکه آن معنا لازمه معنای وضع شده و همراه با آن باشد، همراهی لازم خارج از ذات و این دلالت فرع بر دلالت مطابقی است زیرا ابتدا دلالت بر معناست سپس بر آنچه که خارج معنی است

011.moradi@gmail.com

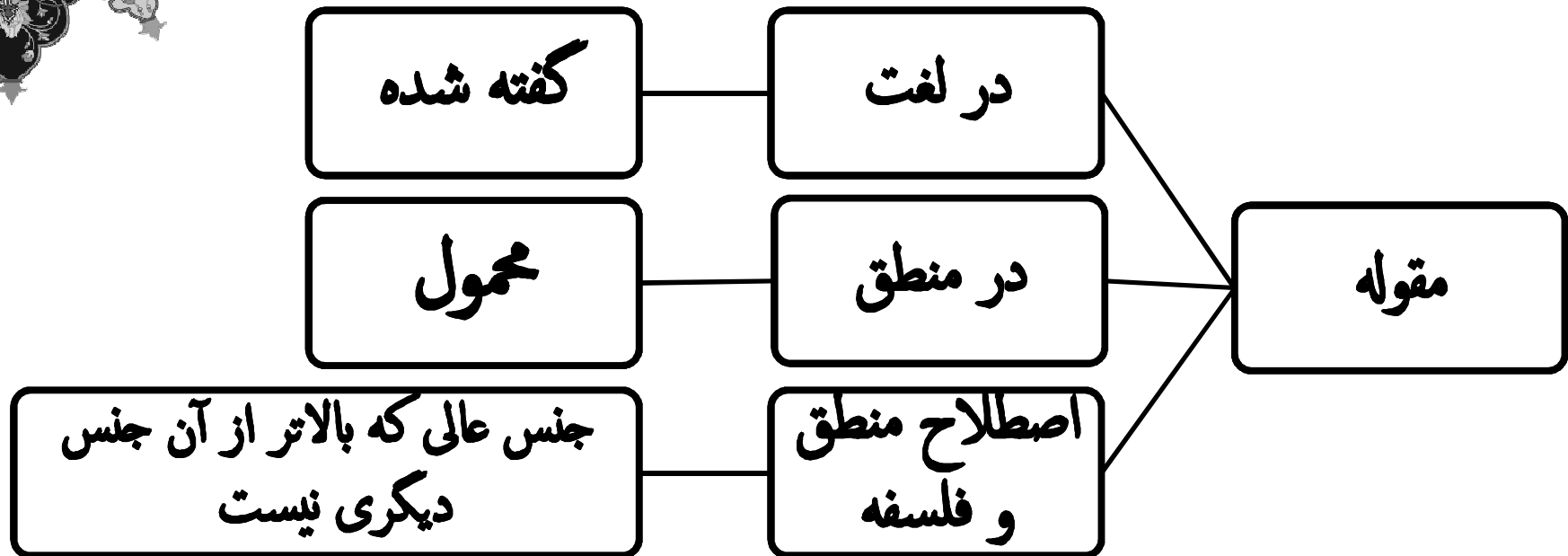
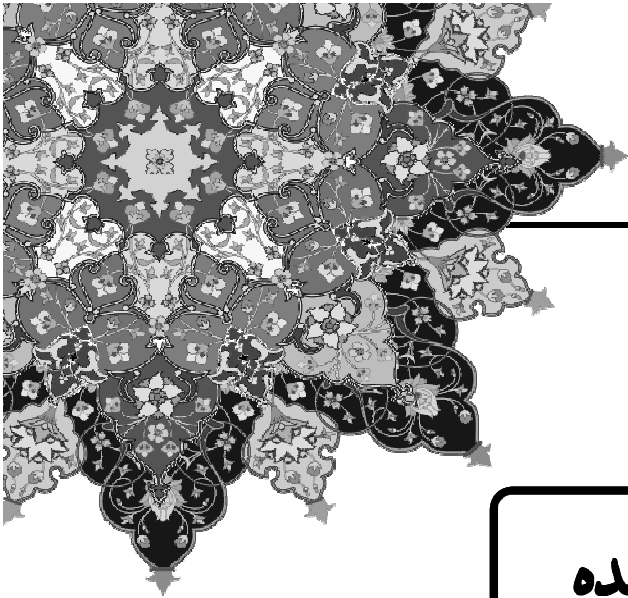

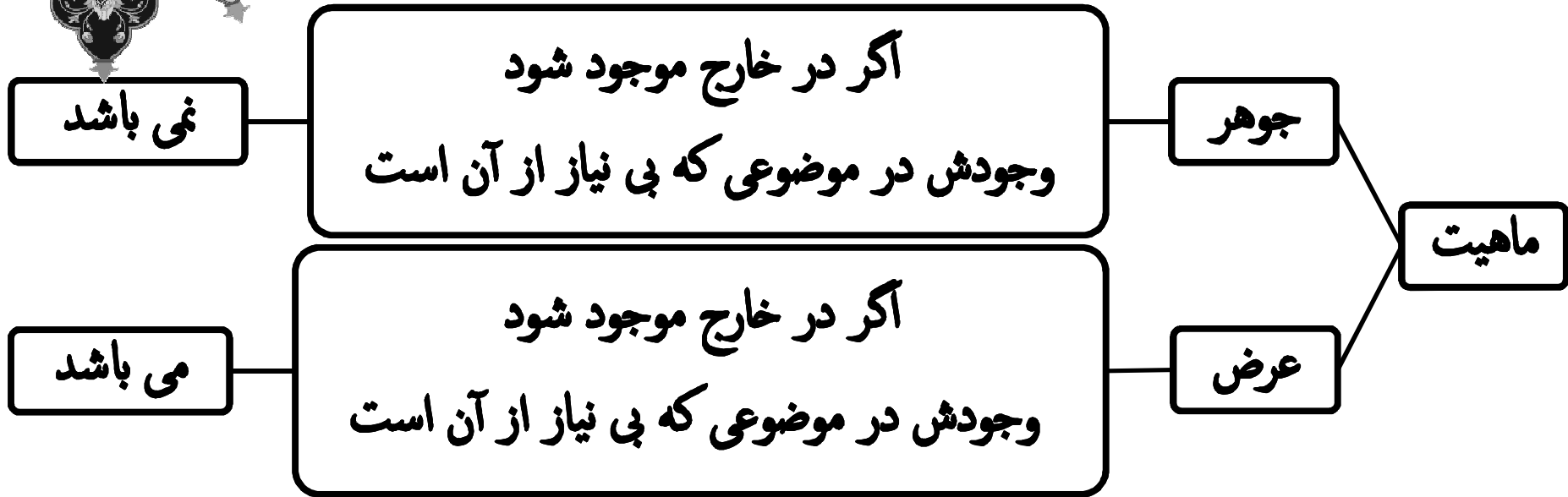
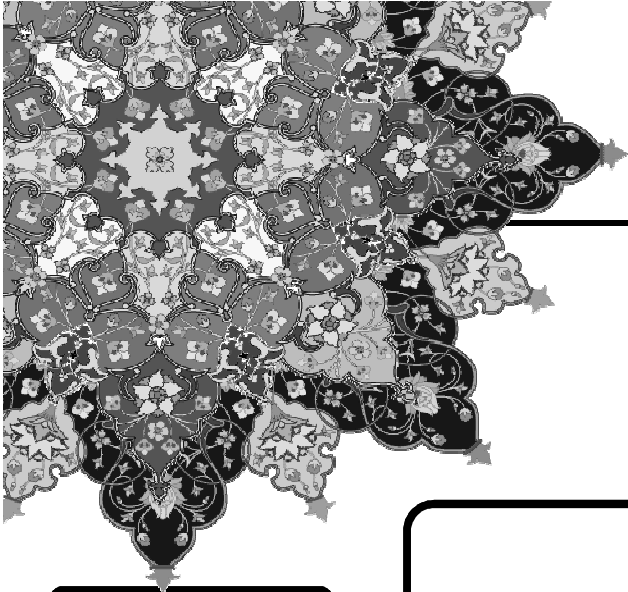
شروط دلالت التزامیه

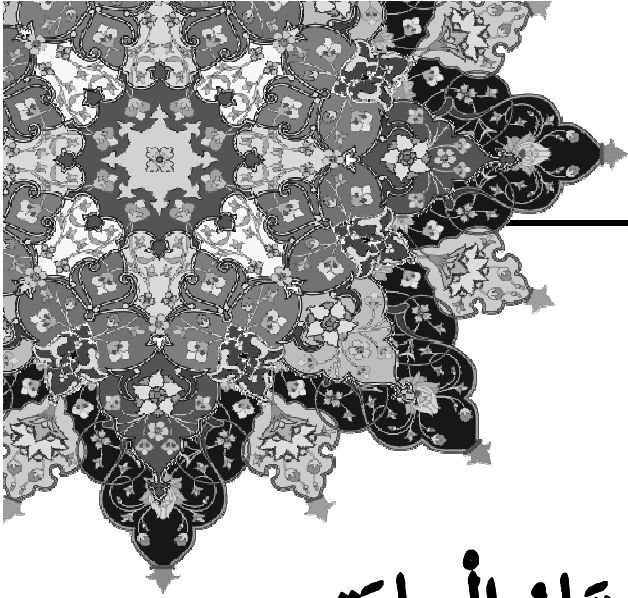
تلازم و همراهی خارجی

تلازم ذهنی

تلازم ، لازم بین به معنای اخص باشد. یعنی زمانی که ذهن معنی لفظ را تصور می کند به لازمه اش بدون وساطت شیء دیگر منتقل شود

قال موسى بن جعفر عليه السلام :

تَفَقَّهُوا فِي دِينِ اللَّهِ، فَإِنَّ الْفِقْهَ مِفْتَاحُ الْبَصِيرَةِ، وَتَمَامُ الْعِبَادَةِ،
وَالسَّبَبُ إِلَى الْمَنَازِلِ الرَّفِيعَةِ وَالرَّتَبِ الْجَلِيلَةِ فِي الدِّينِ وَالدُّنْيَا.

در دین تفقه پیدا کنید، چون که شناخت احکام و معرفت نسبت به دستورات
خداوند، کلید بینایی و بینش و اندیشه می باشد و موجب تمامیت کمال عبادتها و
اعمال می گردد؛ و راه به سوی مقامات و منازل بلندمرتبه دنیا و آخرت است.

علم ضروری (بدیہی)

تصدیق

تصور

کل از جزء بزرگ
تر است

مفهوم وجود و عدم
و شیء

011.moradip

om